

## **Про формування рекреаційних систем районного рівня з використанням кластерних моделей (на прикладі Полтавської обл.)**

**О. С. Логвиненко**, *Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка*

Вступ. Відомим є факт, що на сьогодні Україна, яка розташована в центрі Європи на перехресті транспортних шляхів, і яка має для поступального розвитку своєї рекреаційної сфери сприятливі природно-кліматичні умови, значний історико-культурний потенціал, необхідні людські та матеріальні ресурси, значно відстає від більшості європейських країн за рівнем розвитку рекреаційно-туристичних послуг.

Основна частина. При цьому слід враховувати, що організація рекреаційної діяльності на сьогоднішній день виступає не лише як задача містобудівна, а насамперед соціальна та економічна, що повинна вирішуватися як на загальнодержавному, так і на регіональному та районному рівнях. Вирішення таких складних задач потребує наукової постановки досліджень, які можуть включатися як передпроектна стадія в процес містобудівного проектування на відповідному рівні. В цьому випадку з'являється можливість інтеграції всієї кількості локальних містобудівних і галузевих задач в єдину систему, яка забезпечить організацію рекреаційної діяльності вищої якості [1]. Методика планування і проектування рекреації в такому розумінні в даний час теоретично є недостатньо обґрунтованою, вона лише відпрацьовується на планувально-проектному досвіді.

Вище вказане підтверджує, що процес подальшого розвитку рекреаційних послуг в Україні, зорієнтованих на експорт вражень, потребує наукових досліджень і обґрунтувань з точок зору багатьох фахівців, особливо тих, що представляють організаційно-правові, економічні, екологічні та архітектурно-містобудівні напрямки. На сьогодні інноваційною формою організації туристичної діяльності регіонів, що покликана істотно поліпшити умови формування та функціонування туристичних центрів, є кластерна модель.

Кожний регіон (чи адміністративна область) України має свої особливості, як природні, так і антропогенні. Ці особливості будуть формувати систему обмежень (внутрішніх і зовнішніх), що враховуються при формуванні систем життєдіяльності людини. Особливості такого „зовнішнього” світу по відношенню до рекреаційної системи регіону вже досліджувалися на прикладі Полтавської області, в результаті цього визначений тип просторової структури рекреаційної системи даного регіону [2]. Отримані результати свідчать, що за походженням (генезисом), рекреаційна система Полтавської області належить до типу, який називається паралельний. Виходячи із загальних теоретичних положень [3] процес формування просторової структури рекреаційної системи на районному рівні буде заключатися у створенні так званого „поля можливих варіантів” (ПМВ)

– для подальшої функціональної і просторової організації рекреаційних систем нижніх рівнів ієрархії. Таким чином формується “конструктивний” каркас території, який виходить із положень екологічної концепції розвитку території, включає в собі основні фактори (природний, антропогенний та, окремо, історико-культурний потенціали) і є базою для подальшої функціональної організації території.

Висновок. Загалом запропоновані основи методичного підходу до визначення умов і можливостей зі створення рекреаційно-туристичних кластерів базуються загальних методологічних основах з формування просторової структури рекреаційних систем на рівні регіонів чи адміністративних районів.

#### Література

1. Фильваров Г.И. Особенности планирования и проектирования рекреации на современном этапе / Проблемы и перспективы развития района Большая Ялта / КиевНИИП градостроительства. - Киев: КиевЗНИИЭП, 1989. - С.4-10.

2. Шулик В.В. Особливості формування регіональної рекреаційної системи в умовах Полтавської області // Збірник наукових праць (галузеве машинобудування, будівництво)/ Полт. нац. техн. ун-т ім.Юрія Кондратюка;Редкол.: О.Г.Онищенко (Головний редактор) та інші. –Вип.10. –Полтава:ПолтНТУ ім.Юрія Кондратюка, 2002. – С.61-65.

3. Шулик В.В. Особливості конструювання просторової структури регіональних рекреаційних систем // Збірник наукових праць вузів художньо-будівельного профілю України і Росії.Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті (під загальною редакцією Н.Є.Трегуб). -Харків: ХДАДМ, 2007. -№1,2,3. –С.178-182.